

Najvažnije novčane naknade za porodice

Dječji dodatak „Familienbeihilfe“ (u nadležnosti poreske uprave „Finanzamt“) i **naknada za odgoj djece „Kinderbetreuungsgeld“** (u nadležnosti Zavoda za zdravstveno osiguranje „Krankenkasse“) su državne finansijske pomoći za osobe (roditelje) s djecom (rođena djeca i unuci, usvojena djeca, pastorčad i posvojena djeca), ako **roditelj** koji podnosi zahtjev i dijete ispunjavaju slijedeće uslove:

Opšti uslovi

Legalan boravak u Austriji

- **austrijski državljani**,
- **strani državljani** (državljeni trećih država) s dozvolom prema Zakonu o naseljavanju i boravku (**NAG karta**) ili prema § 54 Zakona o azilu – boravišna dozvola, boravišna dozvola plus, boravišna dozvola posebna zaštita. (Za kasnije rođenu djecu se po podnošenju boravišne karte na uvid dječji dodatak odobrava unazad do rođenja)
- **Građani i građanke EU s Uvjeranjem o prijavi** (odnosno prije 1.1.2006. godine s izdatom potvrdom prijave)
- **Osobe s pravom na azil**, od mjeseca izdavanja pozitivnog rješenja
- Zaposlena lica s pravom na **subsidijarnu zaštitu** bez primanja pomoći za osnovne potrebe (kod **naknade za odgoj djece** ne smije postojati ni pravo na socijalnu pomoć „Mindestsicherung“) (Pažnja! U slučaju gubitka radnog mjesta, prestaje i pravo na dječji dodatak)
- **Izbjegla lica iz Ukraine**, koja imaju privremeno pravo boravka (retrospektivno potraživanje od 12. marta 2022 za vrijeme njihovog boravka, maksimalno do 3. marta 2024).

Središte životnih interesa/stalni boravak u Austriji

Središte životnih interesa proizilazi iz intenziteta ličnih odnosa i ekonomskih interesa u nekoj zemlji. **Primjeri za dokumente koji se podnose:** Prijava glavnog mjesta boravka, ugovor o zakupu stana (vrsta i površina stana), radni ugovori roditelja, dokazi o režijskim troškovima (struja, grijanje itd.), potvrde o posjećivanju jaslica ili obdaništa odnosno pohađanju škole djece u Austriji itd.

Zajedničko domaćinstvo (roditelja i djeteta)

Pravo ostvaruje onaj roditelj, u čijem domaćinstvu dijete živi, ili onaj roditelj, koji pretežno doprinosi izdržavanju. Ako dijete živi u domaćinstvu s oba roditelja, prvenstveno majka ostvaruje pravo – međutim, može se i odreći u korist drugog roditelja.

Posebna pravila unutar Evropske Unije

1.) Princip države zaposlenja

Za isplatu novčanih naknada za porodice je prvenstveno nadležna ona država članica u kojoj radi jedan od roditelja (samostalno ili nesamostalno) i to i u slučaju da porodica stalno živi u nekoj drugoj ugovornoj državi.

2.) Princip države stanovanja

Ako oba roditelja rade u različitim državama, onda se novčana naknada za porodice odobrava u onoj državi zaposlenja, u kojoj dijete živi s jednim od roditelja odnosno u kojoj se nalazi porodično prebivalište.

Ako postoji jednako pravo u EU inostranstvu, prestaje pravo na austrijski porodični dodatak odnosno smanjuje se na isplatu kompenzacije (odgovarajući zahtjev koncem godine: isplata razlike).

Indeksiranje je u junu 2022 ukinuto: Indeksirani su dječji dodatak i poreska povlastica na djecu, iznosi doplatka za dalju djecu, povećani iznos kod značajne invalidnosti, školski startni dodatak. Indeksiranje vrijedi za primanje naknade između 1.1.2019 i 30.6.2022. Ako se od mjeseca jula 2022 stiče pravo korištenja, onda sve osobe koje ostvaruju pravo, primaju puni iznos. Za mjesece korištenja između januara 2019 i juna 2022 izvršiće se naknadna isplata.

Iznosi dječjeg dodatka za djecu, koja imaju stalni boravak na prostoru EU/EPP i u Švajcarskoj, možete naći pod: <https://www.bundeskanzleramt.gv.at/agenda/familie/familienbeihilfe/familienbeihilfenbetaeage-für-Kinder-mit-staendigem-aufenthalt-in-eu-ewr-ch.html>

Dječji dodatak

Dodatno uz opšte uslove treba se obratiti pažnja na slijedeća pravila:

Pravo na dječji dodatak postoji **neovisno o visini zarade** roditelja.

Po djetetu samo **jedna** osoba može podnijeti **jedan** zahtjev.

Samostalno pravo djeteta postoji, ako je dijete potpuno siročće ili roditelji s obavezom izdržavanja dokazivo ne plaćaju odgovarajuće izdržavanje.

Punoljetno dijete kod Poreske uprave može podnijeti zahtjev za doznaku na svoj žiroračun (uslov za direktnu isplatu dječjeg dodatka je u pravilu da majka ili otac pristanu na vršenje doznake).

A.) Trajanje / Starosne granice

1.) Pravo na dječji dodatak postoji za svu **maloljetnu djecu do njihovog 18. rođendana (punoljetnosti)**. **Od 19. godine života** se u obzir uzima i zarada djeteta (ako prelazi € 15.000,- godišnje). **Ne uračunavaju se**: naknade za učenike u privredi, penzije siročadi ili primanja na osnovu zbrinjavanja siročeta, te primanja oslobođena poreza na prihod.

2.) Djeca **do 24. rođendana odnosno 25. rođendana**

a.) ako se nalaze na **stručnom obrazovanju odnosno stručnom usavršavanju**, na studijama uz podnošenje dokaza o ostvarenom uspjehu na studiju (16 ECTS bodova),

b.) između završetka školovanja i najranijeg mogućeg početka daljeg stručnog obrazovanja,

c.) za period između **završetka** vojnog roka ili civilne službe do najranijeg mogućeg **početka** stručnog obrazovanja. Predviđeno minimalno trajanje studija po stepenu se načelno ne smije prekoračiti za više od **1 semestra** ili predviđeno trajanje obrazovanja za više od **1 godine**. (moguće su maksimalno **2 promjene studija**).

U određenim izuzecima (vojni rok/civilna služba, rođenje djeteta, studij, dobrovoljna socijalna godina) je primanje dječjeg dodatka moguće **do navršene 25. godine života**.

3.) **Vremenski neograničeno**

Za **značajno hendikepiranu djecu** s više od 50% **radne nesposobnosti**

(potreban ljekarski atest Savezne socijalne službe) postoji na zahtjev uvećani dječji dodatak.

Doplatak na opšti dječji dodatak: + € 164,90.-

B.) Visina dječjeg dodatka

Dječji dodatak iznosi **za kalendarsku godinu 2023.** godine iznosi po djetetu i mjesecu:

Starosna dob djeteta	Iznos mjesečno
od rođenja	€ 120,60
od 3 godine	€ 129,00
od 10 godina	€ 149,70
od 19 godina	€ 174,70

Ukupni mjesečni iznos dječjeg dodatka se **stepenovanjem za braću i sestre** uvećava za svako dijete, ako:

- se odobri za **dvoje** djece, za **€ 7,50** za svako dijete
- se odobri za **troje** djece, za **€ 18,40** za svako dijete itd.

Za svako dijete se dodatno uz dječji dodatak plaća **poreska povlastica za djecu (€ 61,80)**.

Zahtjev za dječji dodatak se može podnijeti maksimalno **5 godina unazad**.

U **septembru** se isplaćuje **školski startni dodatak** od 105,80 Eura za svako dijete između 6 i 15 godina. Nije potreban poseban zahtjev.

Doplatak za višebrojnu djecu: Pravo na **doplatak za višebrojnu djecu** od **€ 21,20** mjesečno se ima za svako treće i dalje dijete koje živi na saveznoj teritoriji (izuzetak EU prostor), a za koje se odobri dječji dodatak.

Granica primanja: € 55.000 (podnošenje zahtjeva kod poreske uprave – formular E 4 ili poreska prijava).

Naknada za odgoj djece za rođenja od 1.3.2017.

Treba se obratiti pažnja na slijedeća pravila:

- Pravo i primanje **dječjeg dodatka** za dijete
- **Legalan boravak** u Austriji
- **Zajedničko domaćinstvo** s djetetom i identične prijave glavnog mjesta boravka
- **Središte životnih interesa** u Austriji
- **Pregledi prema knjižici majke i djeteta** („Mutter-Kind-Pass“): Dokaz za 5 pregleda za vrijeme trudnoće i prvi pregled djeteta se mora podnijeti odmah prilikom podnošenja zahtjeva (u kopiji), a ostala 4 pregleda se moraju dokazati do 15. mjeseca života djeteta. Ako dokaz za samo jedan od pregleda ne bude pravovremeno podnesen, načelno se vrši smanjenje naknade za brigu o djetetu za **€ 1.300 po** roditelju (to znači, kod drugog roditelja onda, ako isti prima naknadu za brigu o djetetu). **Moguć je oproštaj!**
- kod pridržavanja granice za dodatnu zaradu po kalendarskoj godini
- kod **roditelja koji žive odvojeno** dodatno pravo za vršenje roditeljskog prava i prijem dječjeg dodatka od strane roditelja koji podnosi zahtjev

Posebne odredbe: unutar EU kao i za službenike međunarodnih organizacija i diplomatsko osoblje.

Za ove grupe roditelja na izbor stoje 2 sistema:

1.) Račun za naknadu za odgoj djece (paušalna naknada)

Dosadašnje paušalne varijante se stapaju u jedan „**Račun za naknadu za odgoj djece**“ s fiksnim iznosom po djetetu neovisnom o trajanju primanja.

Visina primanja: € 15,38 do € 35,83 dnevno (zavisno od izabrane varijante), **dodatak za blizance 50%**

Trajanje primanja: od rođenja djeteta

- a.) kod jedog roditelja: **od 365 do 851 dana**
- b.) kod oba roditelja: **od 456 do 1.063 dana** (2. Roditelj prima **min. 91 dan**)

Dodatna zarada: individualni granični iznos od 60% mjerodavnih zadnjih prihoda u kalendarskoj godini prije rođenja ili najmanja granica za dodatnu zaradu od **€ 18.000** (= otprilike 1.372,00 x 14 godišnje)

Utvrđivanje trajanja prava: obavezujuće, 1 x moguća promjena.

Zamjena: Roditelji se nezavisno od izabrane varijante kod primanja naknade za odgoj djece mogu **mijenjati 2 puta**, iz čega mogu rezultirati **maks. 3 bloka**, pri čemu jedan blok mora trajati **najmanje 2 mjeseca bez prekida**.

2.) Naknada za odgoj djece u ovisnosti o zaradi

Odobrava se samo onim osobama koje su u zadnjih šest mjeseci prije rođenja djeteta zaista obavljali radnu djelatnost u Austriji s obaveznim socijalnim osiguranjem.

Visina primanja: 80 posto zadnjih primanja, maks. € 69,83– dnevno (ravno € 2.100,– mjesečno – bez doplatka za blizance)

a) prosječna radna zarada u zadnja tri kalendarska mjeseca prije početka zabrane zaposlenja
b) prihodi u zadnjoj godini prije rođenja djeteta

Trajanje primanja: od rođenja djeteta

- a.) kod jednog roditelja: do **365. dana**
- b.) kod oba roditelja: do **426 Tage** (2. roditelj prima najmanje **61 dan** i maks. **365 dana**)

Dodatna zarada: dozvoljena samo u obimu od **€ 7.800,–** po kalendarskoj godini (dozvoljen je na primjer smanjeni **radni odnos**, ali nikakve naknade iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti)

Utvrđivanje trajanja prava: obavezujuće, nisu moguće promjene.

U dodatnu zaradu spadaju primjerice: penzije, pomoć za nezaposlene, socijalna pomoć, naknada za stručno usavršavanje, naknada za vrijeme obrazovanja, naknada za bolovanje, primanja iz smanjenog radnog odnosa, primanja iz važećeg radnog odnosa.

U dodatnu zaradu ne spadaju: alimentacija, dječji dodatak, naknada za odgoj djece, otpremnine, porodiljska naknada, 13./14. plata, naknada za njegu, stipendije prema Zakonu o potpori za studije

Ostala pravila o naknadi za odgoj djece

Bonus za partnerstvo:

Ako su roditelji primali paušalnu naknadu za brigu o djeci ili naknadu ovisnu o prihodima u približno jednakim dijelovima (50:50 do 60:40) i najmanje **u obimu od po 124 dana**, onda svaki roditelj po isteku ukupnog perioda primanja može podnijeti zahtjev za partnerski iznos u visini **od € 500** (time ukupno **€ 1000** za oba roditelja), koji se jednokratno isplaćuje (po isplati partnerskog bonusa se za to dijete više ne može primiti naknada za odgoj djece) (zahtjev se može podnijeti istovremeno sa zahtjevom za naknadu za odgoj djece ili kasnije odvojeno, ali najkasnije **u roku od 124 dana od zadnjeg mogućeg dana primanja**).

Bonus za porodično vrijeme (Porodični mjesec/Tatin mjesec):

Opšti uslovi plus najmanje 182 dana radne djelatnosti s punim osiguranjem oca.

Porodično vrijeme: to je **period od 28 do 31 dana u roku od 91 dana od rođenja**, u kojem otac prekida svoju radnu djelatnost i posvećuje se porodici (Tatin mjesec)

Bonus za porodično vrijeme = € 22,60 po danu (uračunavanje u naknadu za brigu o djeci oca).

Doplatak na paušalnu naknadu za odgoj djece:

Moguće samo za roditelje s niskim primanjima

Visina primanja: € 6,06 po danu,

Trajanje primanja: maks. **12 mjeseci** za vrijeme primanja naknade za odgoj djece,

Dodatna zarada: Prihodi

- kod samohranog roditelja odnosno roditelja koji ostvaruje pravo: do **€ 7.800.-**
- Prihodi bračnog druga / životnog partnera: **manji od € 18.000.-** (= otprilike 1.372,00 x 14 godišnje)

Važno:

- **Potraživanje povrata:** Ako se prekorači godišnja granica dodatne zarade, mora se vratiti onaj iznos za koji je granica dodatne zarade prekoračena.
- **Odricanje:** Kako bi se izbjeglo moguće prekoračenje granice za dodatnu zaradu, može se unaprijed odreći naknade za odgoj djece na određen period (uvijek samo za cijele mjesece).
- **Kritični slučajevi - Produženje:** U određenim kritičnim slučajevima se prijem naknade za odgoj djece **može produžiti za 3 mjeseca** (smrt, boravak u domu za zaštitu žena ili u zdravstvenoj ustanovi, zatvoru) odnosno za **4 mjeseca** (ako se radi o samcu bez primanja izdržavanja).
- ❖ **Istovremeno primanje naknade za odgoj djece od strane oba roditelja nije moguće (izuzetak:** kod prve zamjene primanja roditelji **do 31 dana** mogu istovremeno primiti naknadu za odgoj djece).
- ❖ **Zaštita od otkaza:** Pravo na povratak na svoje radno mjesto poslije porodiljskog dopusta postoji nezavisno od trajanja primanja naknade za odgoj djece, **maks. do 2. rođendana**
- ❖ Ako se zahtjev podnosi istovremeno, po mogućnosti još prije prijema rješenja o dječjem dodatku, jer se naknada za odgoj djece samo u prvih **6 mjeseci isplaćuje unazad**.

Online računar na <https://www.sozialversicherung.at/kbgOnlineRechner/>

Pažnja: S obzirom da su navedene samo najvažnije odredbe, za detaljnije informacije obratite se nadležnim ustanovama ili savjetovalištima. Skrećemo pažnju da se i pored detaljne obrade mogu dogoditi pogreške i stoga za date informacije ne preuzimamo odgovornost

Beratung für Männer und Frauen 1010 Wien, Hoher Markt 8/4/2 Tel: 01 712 56 04	Beratung für Frauen 1010 Wien, Marc Aurel Straße 2a/2/10 Tel: 01 982 33 08
http://www.migrant.at E-Mail: migrant@migrant.at	http://www.migrant.at E-Mail: migrantin@migrant.at
Diese Publikation wird aus Mitteln des Arbeitsmarktservice und der Magistratsabteilung 17 gefördert.	
 Arbeitsmarktservice Wien	 Stadt Wien Integration und Diversität